

Riktlinjer för rehabilitering

Mål:

Kroniskt njursjuka skall erbjudas stöd för att kunna ta vara på det friska för att leva ett så väl fungerande liv som möjligt.

Krav:

1. I vårdplanen skall i alla stadier av njursjukdomen inrymmas en rehabiliteringsplan och vårdteamet skall erbjuda individanpassat stöd med fysisk, psykisk och social rehabilitering redan i ett tidigt skede.
2. Vården ska planeras så att den njursjuka som har förutsättningar ska kunna delta i arbetslivet eller studera.
3. Möjligheter till dialysbehandling på annan ort skall erbjudas inom landet och utomlands utan begränsningar och ökade behandlingskostnader för den njursjuka.
4. Särskilda rehabiliteringsverksamheter skall erbjudas inom rimligt geografiskt avstånd för alla njursjuka i landet.

Ett viktigt mål under alla behandlingsstadier är att den njursjuka har en så hög livskvalitet som möjligt. Under olika skeden kan det behövas hjälp att hantera det nya i livssituationen. Hur njursjukdomen påverkar individen beror på personlighet, tidigare erfarenheter, skede i livet, familjesituation och socialt nätverk. Kuratorn är oftast den person i vårdteamet som kan bidra med information och stöd. Så länge som det finns behov ska den njursjuka erbjudas hjälp med fysisk rehabilitering av sjukgymnast.

Njursjuka som är i arbetsför ålder skall erbjudas stöd av vården för att kunna behålla sin anställning eller genomföra studier. Vid behov skall kuratorn vara behjälplig vid kontakter med arbetsgivare, skolor, försäkringskassan och myndigheter.

För dialyserande är flexibilitet en förutsättning för ett fungerande arbetsliv, stu-

FINT, HÄR ÄR JU GÄST-DIALYSEN!
PERFEKT I TID.

DIALYSIS
DIALYSE
αιμοδιάλυση
DIÁLISIS
透析
DIALISI
ДИАЛИЗ

Fysisk träning i alla behandlingsstadier är en viktig del i rehabiliteringen.

dier och ett socialt umgänge med familj och vänner. Vid planering av dialystider skall så långt det är möjligt hänsyn tas till den patientens individuella behov.

Långvarig dialysbehandling påverkar den njursjukes livssituation. Ibland kan det därför vara svårt att anpassa sig till ett ”nytt liv” efter en transplantation. RNj anser att det bör finnas särskilda rehabiliteringsprogram som ger njurtransplanterade stöd att återgå till ett ”normalt liv” efter lång tid i dialys.

I olika skeden kan den njursjuka ha behov av att komma till en rehabiliteringsklinik på annan ort. I Sverige finns för närvarande endast en rehabiliteringsklinik som har inriktat sig på njursjuka. Fler rehabiliteringskliniker med möjlighet till dialysbehandling bör inrättas och erbjudas samtliga kroniskt njursjuka.

Tillgång till gästdialys är en förutsättning för att dialyserande skall kunna leva ett så normalt liv som möjligt. Inga begränsningar ska få finnas beträffande antal gästdialysbehandlingar vare sig inom eller utanför landet. Personalen vid dialysenheten ska ge patienten stöd att finna dialyskliniker och skall även hjälpa patienten med de formaliteter som krävs. Resor till och från gästdialysbehandling skall ske på samma villkor som till den ordinarie dialyskliniken. För PD-patienter är det viktigt att man får hjälp av personalen vid hemmakliniken att ordna leveranser av material då man vistas på annan ort.